

The Military Term (Soldier-Force) (Translation-Semantic Study)¹

Ahmed Saied Obaid

Department of Hebrew Language, College of Languages
Baghdad University, Baghdad, Iraq

DOI:10.37648/ijrssh.v13i02.009

Received: 08 March 2023; Accepted: 28 March 2023; Published: 20 April 2023

המונח הצבאי (חֵיָל - חֵיָל)

(עיון תרגומי - סמנטי)

מורה. אחמד סעיד עובאיד
אוניברסיטת בגדאד - פקולטת השפות - מחלקת השפה העברית

المصطلح العسكري (جندى - سلاح)

(دراسة ترجمية - دلالية)

م. أحمد سعيد عبيد
جامعة بغداد - كلية اللغات - قسم اللغة العبرية

ABSTRACT

In the city of Israel, in the city of Jerusalem, in the city of Israel, and in the city of Israel. Thus the two terms (soldier - soldier) that appear in the Bible, but often with different meanings, were developed in connection with the development of the military field in general, Not when we see that a large number of army terms were not present in the Bible, Thus this development must be accompanied by appropriate terminology which is mostly derived from the two terms mentioned above, In addition, there was a great influence on the meaning of the two terms (soldier - soldier), from foreign languages.

Finally, we used examples from the Bible, Israeli newspapers, and various websites.

Keywords: soldier; army; translation; semantics; Hebrew language.

---

¹ How to cite the article:

Obaid A.S., (April, 2023); The Military Term (Soldier-Force) (Translation-Semantic Study), *International Journal of Research in Social Sciences and Humanities*, Apr-Jun 2023, Vol 13, Issue 2, 109-127, DOI: <http://doi.org/10.37648/ijrssh.v13i02.009>

תקציר:

במחקר הזה התייחסנו לנושא חשוב מאוד בשפה העברית מצד, ובהיותו עיקר כל צבא של מדינה מצד שני. כך שני המונחים (חייל-חיל) שבאו בתנ"ך אבל במשמעות שונה לעתים קרובות, כיבר ה תפתחו ביחס להתפתחות התחום הצבאי בדרך כלל, שכאשר אנחנו רואים מספר גדול ממונחי הצבא לא היו קיימים בתנ"ך, ומכאן צריך ללוות את ההתפתחות הזאת במונחים מתאימים שנגזרים ברובם משני המונחים שנזכרו לעיל.

הוסף על כן, שהיתה השפעה גדולה על משמעות שני המונחים (חייל-חיל), משפות לוועזיות. בסופו של דבר השתמשנו בדוגמאות מהתנ"ך ומעיתונים ישראליים ואיתרים שונים.

מילות מפתח: חייל – חיל- תרגום- סימנטקה- השפה העברית .

الخلاصة

تناولنا في هذه الدراسة قضية مهمة جدًا في اللغة العبرية من جهة ، وكونها الدعامة الأساسية لجيش أي بلد من جهة أخرى.

وهكذا تم تطوير المصطلحين (جندي - سلاح) اللذان يظهران في الكتاب المقدس ، ولكن مع معاني مختلفة في كثير من الأحيان ، فيما يتعلق بتطور المجال العسكري بشكل عام ، أنه عندما نرى أن عددًا كبيرًا من مصطلحات الجيش لم يكن موجودًا في الكتاب المقدس ، وبالتالي يجب أن يكون هذا التطور مصحوبًا بمصطلحات مناسبة مشتقة في الغالب من المصطلحين المذكورين أعلاه.

أضف لذلك ، أنه كان هناك تأثير كبير على معنى المصطلحين (جندي - سلاح)، من اللغات الأجنبية. في النهاية استخدمنا أمثلة من الكتاب المقدس وصحف إسرائيلية ومواقع مختلفة .

كلمات مفتاحية: جندي - جيش - ترجمة - دلالات - اللغة العبرية.

חשיבות המחקר:

חשיבות המחקר הזה נובעת מקביעת שני המונחים (חיל-חייל) בתחום הצבאי, שמרכיבים עיקר רוב העובדים בתחום הצבא וגם כן רוב הכוחות בצבא, לכן היה צריך להבחין את המונחים החשובים בצבא"ל, מבחינה לשונית.

מטרות המחקר:

המטרה העיקרית של המחקר הזה היא לשפוך את האור על שני המונחים (חיל-חיל) וצורת הרכבתם בעברית, על מינת הבחנת השינויים שחלו על המונחים והתפתחותם בין שפת התנ"ך לבין העברית החדשה מבחינה סימנטית.

שיטת המחקר:

השתמשנו במקר הזה בשיטה הייאורטית-אנליטית, ביישום הדוגמאות הבאות לאורך כל המחקר שנלקחו ממקורות שונים כדי להוכיח את השינויים הסמאנטיים השתמשנו בתנ"ך, וגם דוגמאות מהעיתונים ואתרים .

הקדמה

מילונים לשוניים התפתחו מאוד במקביל להתפתחותם של מדעים שונים, ולכל אחד מהמדעים הללו מונחים וביטויים משלו וקונוטציות שונות בשימוש בתחומים שונים.

רוב הספריות הערביות היו נטולות מילונים שעסקו בטרמינולוגיה צבאית עברית, והדבר היווה מכשול לחוקרים ולמתעניינים בתחום זה, איפה זה היה מפוזר במילונים כלליים, בעיקר במילון העברי סקיף, במילון הערבי של קוג'מן ובמילון העברי-אנגלי, אם כי הוזכר בחלק מהאתרים .

השפה העברית נחשבת לאחת מהשפות הקולטות מונחים לועזיים רבים, בשל היעדר אוצר מילים לועזי, המחייב חוקרים בשפה העברית לדעת שפות זרות.

במחקר זה עסקנו בשני קדנציות צבאיות (חייל - חיל) שיש להן קשר הדוק עם הפעילות הצבאית בצבא הישראלי, והדבר מהווה חלק קטן בין מספר מונחים צבאיים נוספים.

אנו מקווים שמחקר זה יספק למעוניינים בלימוד המינוח הצבאי העברי מידע רב ערך בתחום הצבאי, ובמילונים הזמינים של המינוח הצבאי.

- הטרמינולוגיה מבט תיאורטי:

הטרמינולוגיה (terminology): (מהלטינית terminous = גיבול, עם היוונית logy = מצע)

הוא תחום מדע תיאורטי וישומי באותו זמן המתבטאת בקונספטים בראש ובריאשונה ובמונחים, אחר כך. הטרמינולוגיה לאחר שהוא מתאר את הקונספט, הוא יוצר לו מונח המציין אותו באופן מדויק. על כך יש הבדל בין הקונספט לבין המונח, הקונספט הוא קבוצה של מיכילים קוגנטיביים ומושגים המסומנים על ידי המונח. אז בטרמינולוגיה המונח הוא המסמן בעוד שהקונספט הוא המסומן. המונח הוא מילה או הרכב של מילים שמשמעותה המילולית והלקסיקלית עוברת להקים קונספטים רעיוניים במסגרת מסוימת, המונח בטרמינולוגיה הוא שתופס באלמנטים המאחדים את הקונספט ומסדיר אותם בתוך תבנית לשונית. ועל כך, לכל תחום של מדע יש סוג של שיח המסמן על הקונספטים שלו והוא

רושם את גיבוליו המבדילים בינו לבין שאר התחומים המדעיים, ומגלה את תחומיו הישומיים. ובזה נוכל לומר שהמדעים הם קונספטים, בשלב הראשון, ומונחים בשלב השני (أحمد أبو حسين: 1989: 84).

אנחנו יכולים להגדיר הטרמנולוגיה, כמדע החוקר את המונחים, או האמנות של ניתוח המונחים, או הוא גם, חקירה שיטתית לתיאור או לכינוי הקונספטים מתוך חקירת הדרך שבה משתמשים לצירוף המילים ואת המשמעויות שלהם, ומתוך בחירת הטרמינולוגאים למונח מדויק לבטא את הקונספט הנתון, דרך חזירת התהליך הזה הם יכולים לפתח את אוצר המונחים לתחום מסוים. התהליך הטרמינולוגי עשוי להיות מבוצע בשפה אחת, או בשתי שפות, או יותר באותו זמן, זאת אומרת שהוא יהיה חד לשוני, או דו-לשוני או גם רב-לשוני (Gelina: 1993: 22-23). על כך אנו יכולים לומר שהמונח הוא צורך מצורכי הסיביליזציה והמדע, שחייבים לו לדייק את הידיעות במדע ואת הקונספטים שלו, בלתי איזו סטייה מהמשמעות המרוצה ממנו, ומזה היה שמו של מדע זה (טירמנולוגיה) שמקורו (terminus) שמשמעותו כמו שכבר אמרנו (גיבול), וגיבולו של דבר מסוים הוא הקצה שלו, ומזה המונח אינו יכול לצאת על גיבול המשמעות שלו ואינו יכול לסטות עליה כמו שעושים המילים הרגילות (حجازي: 1993: 9-10) (זינה איאד: 2015: עמ' 8).

- בדרך כלל הטרמנולוגיה היא תחום של מדע החוקר את הקשר בין הקונספטים המדעיים לבין הביטויים הלשוניים המתבטאים בהם, הרי שכל פעולה אנושית וכל תחום מתחומי הידע האנושי כולל הרכב מהקונספטים המתקשרים בתוך מערכה שלמה מיוחדת בכל תחום מתחומיה. וכל תחום מהתחומים האלה יש לו הרבה מונחים המבטאים את הקונספטים שלו לשונית, ומסברים את הקשרים בין הקונספט לבין המונח המתבטא בו מתוך הגדרה מדעית מדויקת. הטרמינולוגיה של כל תחום מהווה מערכה של מונחים שהם מקבילים למערכה רעיונית לתחום זה. ומקבוצת המערכות המונחיות מתגברת המערכה המונחית של כל שפה מהשפות. המערכה המונחית אינה מושגת את מטרתה אלא בישות יחסים הדדיים בין האלמנטים שלה שהם שונים מבחינת המשמעות. ומתייחסים ביחס ישיר עם המערכה הרעיונית באופן מסוים, ואיננו יכולים השגת המערכה של הקונספטים לכל מדע מהמדעים בלתי תכנון קלפסיקיציה רעיונית המתייסדת על יסודות הגיוניות ואנולוגיות. ועל כך הטרמנולוגיה היא תחום של מדע המשתתף בין הלנגוויסטיקה, והלוגיקה, והאנלוגיה, והתייעוד, ותחומי והמומחיות המדעית ובגלל זה כינו אותו (מדע המדעים). (שם)

הטרמנולוגיה עוסקת בכמה מהתחומים שהם קשורים בה. למשל:-

- 1- היא עוסקת בקשרים בין הקונספטים הפנימיים המתערבים בינם כמו (הקשר בין הסוג – המין – החלק – הכל). שהם מהווים מערכות רעיוניות שהן של מדע מסוים הבסיס ליצירת המונחים הממונים לפי הקונספטים. ובזה תהיה הטרמנולוגיה סעיף מיוחד מסעיפי הלוגיקה (Logic) והאנלוגיה (Analogy).
- 2- הטרמנולוגיה עוסקת במונחים הלשוניים ואת היחסים הקשורים ביניהם, ואת דרכי תצורתם, וגם איך הם מיוצגים באיזו מדע מן המדעים ובזה נועדה הטרמינולוגיה כאחד מסעיפי הלקסיקולוגיה (Lexicology), והסמילוגיה (semasiology).

3- הטרמינולוגיה עוסקת במתודולוגיה ליצירת שפה מיוחדת מדעית, בנוסף לשיטתה הישומית בשפה הכללית. ועל כך הטרמינולוגיה נועדת כתחום המשתתף בין כל המדעים שדברנו עליהם לעיל בגלל שכולם עוסקים בקשר המורכב בין הקונספט לבין המונח (القاسمي: 2008: 270).

- מונח (תִּיל)

תִּיל, הוא איש צבאי, מי שגיס לעבודת - הצבא בשרות סדיר או בשרות מלואים בעל דרגה נמוכה בצבא, להבדיל מן קצין. (אבן שושן: 1979: עמ' 756)

החייל המשתייך למוסד צבאי סדיר תחת דגל מדינה עצמאית וסדירה, ומופקדים עליו משימות ספציפיות, שכן חיילים מהווים את גרעין הכוחות המזוינים בכל מדינה עצמאית ופועלים במסגרת יחידות סדירות של הצבא. (שם)

המילה **חייל** נגזרה מהמילה האנגלית **sudur** מאז ימי הביניים, ובצרפתית היא גם נגזרת מהמילה **sudur** האנגלית.

המילה קשורה ל (סולאריוס - soldarius הלטינית) של ימי הביניים, שמשמעותה (חייל מילולית), מילים אלו נובעות בסופו של דבר מהמילה הלטינית המאוחרת (latin solidus), התייחסות למטבעות רומיים עתיקים ששימשו באימפריה הביזנטית).

ברוב הצבאות השימוש במילה "חייל" קיבל משמעות כללית יותר עקב ההתמחות הגוברת של עיסוקים צבאיים הדורשים תחומי ידע ומערך מיומנויות שונות. כתוצאה מכך, מתייחסים ל"חיילים" בשמות או בדרגות המשקפות את הזרוע המיוחדת של העיסוק הצבאי של הפרט, שירותו, ענף הפעולה הצבאית, סוג היחידה, עבודה מבצעית או שימוש טכני כגון: חייל, טנקיסט (חבר) של צוות טנק) או קומנדו או דרקון, או חייל רגלים, או סייר, או מגן, או צנחן, או רימון, או צלף, או מהנדס (חייל המשרת נאמנה את המדינה)'. (Merriam-Webster, 2004, ed11.th).

ישנם מספר ביטויים מטפוריים למונח חייל, שבהם משתמשים במילים באופן אחר מלבד המשמעות האמיתית שלהן, כך שדבר אחד דומה למשנהו כדי לבטא את נוכחותו של מאפיין ספציפי הקיים בו ולהצביע על ההבחנה שלו בו, שכן דוגמה: - **החייל הוא אריה**. המשפט מציין משמעות דמיונית פיגורטיבית, שכן החייל אינו אריה אמיתי, אך יש לו תכונות דמויות אריה כמו כוח ואומץ. ביטוי אמיתי: ביטויים ומילים משמשים במשמעותם האמיתית הידועה, למשל (**החייל הוא אמיץ במלחמה**) זה נחשב למטאפורה מכיוון שהחייל לא היה לבד אמיץ בקרב, אלא הוא ביטא את כל החיילים האמיצים.

המילה תִּיל משמשת של כלי בשחמט: כגון, (**בסוף משחק השחמט חברי נשאר עם תִּיל אחד**) זוהי מטאפורה למילה חייל במשחק הזה. (שם: אבן שושן: עמ' 757)

ישנם משמעות לשונית נוספת של מונח תִּיל היא:

הגביר, חיזק: גור אריה יהודה... איילתו וחיילתו (היה גבור במלחמה) (חיזק כמו אריה) כאן, הביטוי היה מטפורי, שכן החייל השווה לגיבור, (והחיזק היה ככוחו של אריה).

(**ימינך חילה בכח הדרתך**). תואר צבאי שניתן למי שמתגייס לצבא ועובד בו (שם)

יש מספר מושגים לשוניים נוספים של מונח תִּיל היא:

איש צָבָא , טירון , לוחם , מגויס , ממגן , מצביא , נער , קלגס , קצין , גבור , רגלי
[תחום סמנטי: צָבָא]

התפתחות הסמנטי של מונח חייל בתנ"ך :

"וּלְנַעֲמֵי מִידַע [מוֹדַע] לְאַיֶשֶׁה אִישׁ גְּבוּר חֵיל מִמְשַׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ וְשָׁמוּ בַעֲזוֹ." (ספר רות פרק ב פסוק א)

"כָּל בְּנֵי פְרֶץ הַיְשָׁבִים בִּירוּשָׁלַם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁשִׁים וְשָׁמְנָה אַנְשֵׁי חֵיל." (ספר נחמיה פרק יא פסוק ו)

"וּמְלָאכָה רַבָּה הָיָה לוֹ בְּעַרְי יְהוּדָה וְאַנְשֵׁי מְלַחְמָה גְּבוּרֵי חֵיל בִּירוּשָׁלַם." (ספר דברי הימים בפרק יז פסוק יג). (תנ"ך)

צריך לציין, כי המונח "חיל" מקורו בשפות השמייות, כך באה המילה לדוגמה בערבית, במשמעות "חיל" ומכאן נגזר המונח "חייל בצבא" כלומר איש שלוחם במלחמה דוהר על סוס, וגם יש מונח נוסף קרוב לזה אבל בתחום המשטרה שהוא "חייל משטרה", כלומר שוטר דוהר על סוס. (معجم المعاني الجامع: باب الخاء: معجم الكتروني "كلمة خيال")

המונחים הצבאיים הנגזרים בהרכבת המילה "חייל":

ישנם מספר גדול של מונחים צבאיים הנגזרים בצורת הרכבת המילה חיל בעברית, ניתן לסייג אותם כדלקמן:

1- חֵיל מְלוּאִים:

חיילים שסימו את שרותם הסדיר בצבא והם נקראים לעתים מזמנות לתקופה קצרה לשם חדוש אמוניהם, או לחזר לשרות פעיל בימי – חרום או מלכמה. (אבן שושן, 1979, 757)

אזרחי המדינה בעלי כושר גפני וצבאי שסימו את שרותם הסדיר בצבא וחזרו לתפקידיהם האזרחיים אך הם גכונים להקרא שנית לצבא בשעות חרום למדינה כעתודות לצבא הסדיר, יש מובן אחר, כמו בביטויים הבאות:

כל אדם המבצע שירות מילואים לפי הצורך, כוחות צבאיים המורכבים מאזרחים שהוכשרו באימונים צבאיים רגילים, ובעת הצורך הופכים לחיילים, במשפט זה הביטוי (כוחות צבאיים המורכבים מאזרחים שהוכשרו באימונים צבאיים רגילים) באת כמטאפורה לחיילי מילואים. חיילי המילואים אינם כלולים בזמנים רגילים תחת נשק, אך הם נדרשים- בתקופות של התגייסות צבאית למלחמות ואחרות - להצטרף לכוחות הלוחמים.

כוחות המילואים אינם נחשבים בדרך כלל כחלק מהגוף הקבוע של הכוחות המזוינים. (שם).
המובן העיקרי של מונח חייל מילואים :

אזרח שסיים שירות צבאי ונשאר בכוח הצבא במילואים עד הגיע לגיל מסוים, לזימון במקרים של מלחמות, אסונות או גיוס כגון, (הצבא הציוני מזעיק עשרת אלפים חיילי מילואים) ". (klexikon.zum.de. مؤرشف من الأصل في 2019)

תחום סמנטי: (חייל לא סדיר, נקרא לצבא לפי הצורך).**2- חייל חילוני:**

הכוונה היא חייל שמכיר את רוב העניינים הצבאיים יש לו ניסיון רב בתחום הצבאי זו משמעות לשונית הקרובה של חייל חילוני אשר יהיה לו ניסיון רב בתחום כשירותו, הוא משחק תפקיד של מושיע בעניינים צבאיים קוצניים. ולכן יכולה להיות לו משמעות תרגומית נוספת במינוח צבאי, אם קודמתה למילה חייל. (שם)

תחום סמנטי: (חייל חילוני)**3- חייל בודד:**

מן (בדד) נלמוד פרוש מן החברה: "ואהיה כציפור בודד על גן" - "האמנם לא תנווד למשורר הבודד, היחידי" - נדח רחוק משוב: כפר בודד (אבן שושן, 194, 1979)

חייל בודד, הוא חייל המשרת בצה"ל ומנותק ממשפחתו מסיבות שונות. חייל שהוכר בשירות צה"ל כחייל בודד זכאי לאפשרויות סיוע מגוונות בעקבות הריחוק ממשפחתו, יש משמעות לשונית של מונח זה, (בודד מובהק (עולה) - חייל שעלה לארץ בגפו, **חייל יתום** מהוריו או חייל שהוריו שוהים בחו"ל מסיבות שונות (בן יורדים, בן שליחים), בודד חסר עורף משפחתי - חייל אשר הוריו נמצאים בארץ אך הוא לא בקשר עימם או שאינם תומכים בו. חיילים בודדים זקוקים למקום מגורים הולם במהלך השירות וכן למסגרת ולתמיכה רגשית, צה"ל מעניק להם מגוון הטבות כדי להקל על שירותם. הכרה בחייל כבודד נעשית לאחר הגשת בקשה בלשכת הגיוס האזורית (למי שטרם התגייס), או הגשת בקשה במהלך השירות אצל מש"ק ת"ש ביחידה. חייל מוגדר כבודד מסיבות כגון: הורים שהיגרו מהארץ, הורים בשליחות בחו"ל, עולים חדשים שהגיעו לארץ לבדם כדי להתגייס, יתומים מהורים, וחיילים שהקשר עם משפחתם מנותק. (*britannica.com*. מורשף מן האصل פי 2013)

חלקם מחויבי גיוס על פי חוק גיוס חובה וחלקם מתנדבים. חלקם בעלי קרובי משפחה מדרגה ראשונה בארץ, אך מסיבות שונות אינם יכולים לגור בבתיהם, ולכן מוגדרים כחיילים בודדים. כמחצית מהחיילים הבודדים משרתים בתפקידי לחימה בצה"ל. (שם)

התפתחות המשמעות הסמנטית בתורה למילה בודד כמו:

"הילילי שער זעקי עיר נמוג פלשת פלד כי מצפון עשן בא ואין בודד במועדיו." (ספר ישעיהו, פרק יד, פסוק לא)

"כי המה עלו אשור פרא בודד לו אפרים התנו אהבים." (ספר הושע, פרק ח, פסוק ט)

"שקדתי נאקה כצפור בודד על גג." (ספר תהילים, פרק קב, פסוק ח). (תנ"ך)

4- חייל חוגר:

קושר חרב למתניו, מי ששם עליו חגור. מלחמה, יוצא- לקרב אל – יתהלל חוגר כמפתח, כינוי לחייל מדרגת טוראי ועד דרגת רב – סמל ראשון (חוגר, חוגרים, חוגרי) (אבן שושן 1979, 725)

הוא מונח צבאית משתמש בצבא ישראל, משמעות שלו, איש צבא שאינו קצין, כלומר, זהותו הרשמית היא חייל, לא קצין, ימאי בצי המלחמתי שאינו קצין כלומר חברי דרגות אחרות למעט דרגות ספציפיות, כמו "קצינים, מש"קים ובד"א" (מילה חוגר באת עם מילה תייל, לכן מונח זה נחשב מונח צבאי משמעותו (חייל שאינו קצין) (שם) תחום סמנטי, הוא: (דרגת רב"ט, לא קצין בצבא).

התפתחות המשמעות הסמנטית בתורה למילה חוגר, והיא באה במשמעות של תורה, כנזכר בפסוק המקראי של ספר מלכים (א' כ):

"וַיֵּצֵן מֶלֶךְ-יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר דָּבְרוּ אֵל-יְהוָה לְלֵךְ חֲגֹר כְּמַפְתָּח" (מלכים א' כ, יא). (תנ"ך)

"וְכָל-מוֹאֵב, שָׁמְעוּ, כִּי-עָלוּ הַמְּלָכִים, לְהִלָּחֵם בָּם; וַיִּצְעֲקוּ, מִכָּל חֲגֹר חֲגֹרָה וּמַעֲלָה, וַיַּעֲמָדוּ, עַל-הַגְּבוּל" (מלכים, ב, ג, כא) (תנ"ך)

כאן המיועד של חוגר, הוא מי שמתכוון לקרב וחוגר את כלי נשקו. המילה חגור בפסוק המקראי היא הושאלה בימי ראשית המדינה לציון כלל המשרתים בצבא.

5- חייל: מכלול הפעולות הפורמליות הקשורות בגיוסו של אדם לצבא, (אבן שושן, 1979, 753)

יש כמה מושגים לשוניים של מונח זה, כמו (גיוס, התגייסות, התניצבות) (גיוס חייל לצבא על כל הפעולות הקשורות בכך)

(החייל נעשה במהירות וביעילות, והחיילים היו מרוצים)

(<https://www.milononline.net/do>)

, תחום סמנטי : צבא .

6- חייל נעדר :

חסר, שאינו נמצא :

איש לא נעדר כי בורא העולם יתעלה לא מתרבה ולא נעדר ולא מחדש. (ישעיה מ כו)

המורה רושם יום את הנעדרים מן השעורים .

המפקיד שלח דברי – תנחומים לקרוביהם של הנעדרים . (אבן שושן, 1979, 1688)

יש מטאפורה למונח זה היא (החייל האלמוני).

החייל האלמוני ידוע בתור החייל שזכה בכבוד מות הקדושים בשדה הקרב בעת שנלחם במלחמות,

והנוגעים בדבר לא הצליחו לזהות את זהותו ואף לא את אישיותו, ולא הצליחו לקבוע את תכונותיו

הגופניות, עקב כך. המום הקשה שספג כתוצאה מהמלחמה, מה שהופך אותו לא מוכר ברישומים, טקס

קבורתו אינו מתקיים בבתי קברות צבאיים, אלא הוא נקבר במקום נפרד עבור חיילים אלו, והוא נקרא

(קבר החייל האלמוני) או (האנדרטה לחייל האלמוני) ניתן להקים את קבר החייל האלמוני בכל מקום,

בתנאי שיהיה בשטח פתוח ורחב, על מנת להכיל את המספר הרב של המשלחות הרשמיות והבלתי רשמיות

המשתתפות בחגיגות, בנוסף למספר המבקרים במקום. אנדרטה. (خيري، 2021)

תחום סמנטי: (חייל הפסיד במלחמה)

התפתחות המשמעות הסמנטית בתנ"ך למילה נְעָדָר :

"ולא נְעָדָר לָהֶם מִן הַקָּטָן וְעַד הַגָּדוֹל וְעַד בָּנִים וּבָנוֹת וּמִשָּׁלָל וְעַד כָּל אֲשֶׁר לָקְחוּ לָהֶם הַכֹּל הַשֵּׁיב דָּוִד." (ספר שמואל א, פרק ל, פסוק יט).

"וְהָיָה צְדִיק בְּקִרְבָּה לֹא יַעֲשֶׂה עוֹלָה בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר מִשְׁפָּטוֹ יִתֵּן לְאוֹר לֹא נְעָדָר וְלֹא יוֹדֵעַ עוֹלָה בְּשֵׁת." (ספר צפניה, פרק ג, פסוק ה).

"וַיִּקָּם דָּוִד וְכָל הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיַּעֲבְרוּ אֶת הַיַּרְדֵּן עַד אֹרֶן הַבֶּקֶר עַד אַחַד לֹא נְעָדָר אֲשֶׁר לֹא עָבַר אֶת הַיַּרְדֵּן." (ספר שמואל ב, פרק יז, פסוק כב).

[תנ] תָּסַר, אִינוּ נוֹכַח, נִפְקָד: וַיַּעֲבְרוּ אֶת הַיַּרְדֵּן עַד אֹרֶן הַבֶּקֶר עַד אַחַד לֹא נְעָדָר אֲשֶׁר לֹא עָבַר (שמואל ב' יז, 22); הַעוֹבֵד נְעָדָר הַיּוֹם מֵעֲבוֹדָתוֹ

[תנ] (שָׁדָה) נִחְפָּר בַּמַּעֲדָר כִּדְּי לַפּוֹרֵר אֶת גּוֹשֵׁי הָאֲדָמָה לַקְּרֵאת הַזְרִיעָה (סביל של עוֹדָר): וְכָל הַהָרִים אֲשֶׁר בַּמַּעֲדָר יַעֲדֹרוֹן (ישעיה ז, 25); (תנ"ך)

7- חֵיָל רוֹכֵב :

יושב ונוסע על גב בהמה או על אופנים, כדוגמה: סוס ורכבו רמה בים. (שמות, טו, א).

תחרות של רוכבי אופנים.

הרוכב נותן פרות משבחים והכנה – חסינות ועמידה בפני תנאים, ש שורש הרוכב עצמו לא היו עומדים בהם.

רוכב על סוס בתחרות – מרוץ של סוסים. (אבן שושן, 1979, 2490)

פרשים היא יחידה שבה חיילים משרתים על סוסים, לעתים רחוקות על גמלים, פרדות או חיות אחרות. חיילים אלו נקראים אבירים, והם גויסו לחוליית הסוסים הצבאית לאחר שסיימו את כל הנהלים וההכשרה, לגזע זה, הנחשב לאחד ההרכבים המרכזיים בכל צבאות העולם, יחידות הפרשים, עם נוכחותן, נחשבות לקטגוריה נוספת לשאר סוגי הצבאות, משום של מספר הסוסים הגדול היה התפקיד הגדול ביותר בפעולות הצבאיות, למעשה, למעמד האבירים הייתה השפעה ברורה גם בתקופה המודרנית למרות מפיתוח סגנון לחימה המסתמך על טכנולוגיה מודרנית. (<https://www.wikiwand.com>)

סוסים מילאו תפקיד בקרבות צבאיים. מאז ימי קדם החזיק המפקד הצרפתי נפוליאון יותר ממאה סוסים לשימושו האישי בקרבותיו, וקרא לקרב בו ניצח ביחס לשם הסוס שנשא עמו על גבו מתוך הערכה לאומץ ליבו של סוס זה. בשדה הקרב מיליוני סוסים היו בשימוש נרחב בתצורות.

. פרשים מסורתיות, נכשב כאמצעי תחבורה במקומות מלחיצים כדי להביא נשק ואספקה כמו האמבולנסים המשמשים בצבאות מודרניים. (<https://www.albayan.ae/culture>)

ישנן מספר משמעויות למילה רוֹכֵב, כמו (נהג, מנהיג, הרוכב, מפקיד) כמו בדוגמאות הבאות:

שלחתי רוֹכֵב לאחוזת אנדרהיל להזהיר אותם.

האם זאת תחפושת, או שאבא שלה היה רוֹכֵב.

הוא רֹכֵב על אופניו לְבֵית הַסֵּפֶר כְּשֶׁהִגָּשׁם הַחֵל לְרִדָּת.

לכן, כש באת מילה תָּיֵל עם מילה רֹכֵב, זה אומר שזה מונח צבאי במובן תָּיֵל רֹכֵב (כינוי של תָּיֵל צבאי פרשים, שרוכב על סוס, במהלך שירותו הצבאי). (שם)
תחום סמנטי: (צבא פרשים)

התפתחות סמנטית של מילה (רֹכֵב) בתנ"ך :

"ניסר אף אלהים כי הולך הוא ויתנצב מלאך יהנה בדרך לשטן לו והוא רֹכֵב על אֲתָנוּ וְשָׁנִי נֶעְרָיו עִמּוֹ." (ספר במדבר , פרק כב , פסוק כב)
"וַיָּבֹא מִמְּקוֹמָהּ מִיִּרְפָּתִי צֶפֶן אֶתָּה וְעַמִּים רַבִּים אֲתָהּ רֹכְבֵי סוּסִים כָּלָם קָהָל גָּדוֹל וְתֵיֵל רָב:" (יחזק , אל , לח). (תנ"ך)

8- תָּיֵל שָׂכִיר:

עובד בשכר, מי שנקרא לעבוד אצל אחרים תמורת משכרת: " לא –תעשק שכיר, שכיר יום... שכיר לילה ... שכיר שעות ... שכיר שבוע .
איש צבאי שנשכר לפעלות – מלכמה – גם – שכריה ... הפנו... נסו יחדיו לא עמדו – (שכירה , שכירים – רות) (אבן שושן, 1979, 2684) .

ישנן משמעויות רבות למילה **שכיר**, אך כאשר היא באה עם המילה **חייל**, המשמעות הלשונית היא מונח צבאי שמשמעותו **חייל שכיר חרב**
חייל שכיר: הוא אדם פרטי שנשכר להשתתף בסכסוך צבאי למטרות רווח אישי, בניגוד למי שנאמן לצד זה או אחר. הם אינם חברים בצבא רשמי אחר.
חיילי שכירי חרב נלחמים למען כוונה לקבל כסף או אמצעי תשלום אחר ולא למטרת אינטרסים פוליטיים , הוא ש נלחם על כסף, ללא כל עיקרון או מניע לאומי או מדיני.
שכירי חרב מיוצגים לעתים קרובות בתרבות הפופ, כגיבורים או כנבלים - אלו שנלחמים על שכרה, בניגוד לנאמנות .

(<https://www.the-sun.com/news/what-mercenary-soldier-russia-ukraine>)

חייל השכיר פחות ערך מהחייל הסדיר שגויס כדין לצבא הלאומי. הם בדרך כלל שולחים חיילים שכירי חרב להילחם ביחידות קרביות במדינות שבהן מתרחשים סכסוכים.
על פי אמנות ז'נבה, שכירי חרב אינם מוכרים כלוחמים לגיטימיים ואינם זוכים בהכרח לאותן הגנות משפטיות כפי שהיו מקבלים אילו היו חברים בצבא סדיר.

חוק חיילים שכירים כאשר הם משתייכים לצבא השכירים אינו מחייב גיוס חובה, כמו בצבא העיקרי וחיילים שכירים מתוגמלים לפי תפקידם בלחימה, דרגתם ורמת הסכנה העומדת בפניהם במהלך הלחימה (שם, *2019'klexikon.zum.de*)

תחום סמנטי: חייל בשכר (שכיר חרב)**התפתחות סמנטית של מילה (שְׂכִיר) בתנ"ך :**

- "מי שעובד בשְׂכָר, מי שעושה את עבודתו לפרק זמן מסוים (כגון: פועל יומי) תמורת תשלום קבוע מראש : לא תעשֶׂק שְׂכִיר" (דברים כד 14).
  - "אם שְׂכִיר הוא בְּאֵשׁ־כֶּבֶד" (שמות כב, 14)
  - "אם בְּעָלָיו עֲמֹוֹ לֹא יִשְׁלַם אִם שְׂכִיר הוּא בְּאֵשׁ־כֶּבֶד". (ספר שמות, פרק כב, פסוק יד) (תנ"ך)
- 9- חֵיֵל פְּשׁוּט:**

(מִן פֶּשֶׁט) בלתי- מרכב, שאין בו חלקים מרבים : " שהנפש עצם פשוט רוחני"- מכשיר פשוט. (אבן שושן, 1979, 2175)

הוא חייל בדרגה נמוכה, חייל ללא סמכויות מיוחדות, תואר צבאי שניתן למי שמתגייס מוקדם לצבא ועובד בו. כלומר הוא מתחיל חדש, הדרגה הנמוכה בסולם הדרגות הצבא, חסר ניסיון, לא מומחה, חייל פשוט. (שם).

לאחר הצטרפותו הראשונית של החייל לשירות הסדיר או המילואים, החייל עובר הכשרה ושיקום על מנת להפוך מחייל פשוט לחייל המסוגל להגן על ארצו ישירות (קרבי) או עקיף (לא קרבי) ולשרת את האינטרסים שלו. מדינה.

הוא חי בצורה לא שונה מכל חייל רגיל

למונח "חייל רגיל" יש משמעות נוספת, כגון:

(חייל עם חגורה רגילה. לא קצין)

(חבל שחייל פשוט לא יכול להיות גנרל)

(חייל עם סמכויות מוגבלות) ("معلومات عن جندي (رتبة عسكرية) على موقع d-nb.info .d-nb.info مؤرشف من الأصل في 16-12-2019")

שדה סמנטי: למונח (חייל רגיל - לא קצין)

10- חֵיֵל נִפְקָד:

(חסר, נעדר) נרשמו כל הנפקדים מן הכנוס, ממנה על רכוש הנפקדים, נמנה במפקד: שמר פקודים תפקידים ושורדים, מי שהפקד אצלו פקדון (כל המפקד), על דעת שהנפקד מוסרו לאשתו ובניו הגדולים. (אבן שושן, 1702, 1979).

נפקדות היא מונח צבאי-שלישתי בצה"ל המיוחס לחייל אשר מבצע עבירת היעדרות משירות שלא ברשות עד מניין ימים מסוים, היעדרות היא קדנציה צבאית סוג ג' בצה"ל המיוחסת לחייל המבצע עבירה

של היעדרות מתפקידו ללא חופשה לתקופה של עד מספר ימים מסויים. לכן, היעדרות היא צעד ראשוני עבור החייל להיכנס לעבירת העריק הרשמית.

המונח "נפקדות" נקבע בפקודות הצבא, וזאת על מנת לבצע הפרדה בין חיילים עריקים לבין חיילים נפקדים ולאופן הטיפול בהם. מושג הנפקדות מבוסס על "עבירת היעדרות מן השירות ללא רשות במובן, (נעדר מהצבא או נעדר ממשימה צבאית).

יש מספר משמעות לשונית אחרות של מילה נפקד כמו, (חסר, נעדר, לא נוכח,)

(נעדר, אינו נוכח, כמו:

(מתקיימים חיפושים נרחבים אחר הנפקדים הישראלים בצ'ילה)

(החייל נאשם בעון נפקדות מן המסדר)

(ספיר: במפקד), כמו: (הצבאי נעדרים 28 חיילים). (خيرى, שם)

תחום סמנטי: הוא "נעדר ללא רשות"

התפתחות סמנטית של מילה (נפקד) בתורה:

"וְדָוִד אָמַר אֶף לְשָׁקֵר שְׁמַרְתִּי אֶת כָּל אֲשֶׁר לְזָהָב בַּמִּדְבָּר וְלֹא נִפְקַד מִכָּל אֲשֶׁר לוֹ מְאוּמָה, יִשָּׁב לִי רֵעָה תַּחַת טוֹבָה" (שמואל א, פרק כה, פסוק כא).

"וְעַתָּה שְׁמַעְתִּי כִּי גִזְזִים לָךְ עֵתָה הָרָעִים אֲשֶׁר לָךְ הָיוּ עִמָּנוּ לֹא הִכְלַמְנוּם וְלֹא נִפְקַד לָהֶם מְאוּמָה כָּל יְמֵי הַיּוֹתָם בְּפָרְמֶל." (שמואל א, פרק כה, פסוק ז)

"וְדָוִד אָמַר אֶף לְשָׁקֵר שְׁמַרְתִּי אֶת כָּל אֲשֶׁר לְזָהָב בַּמִּדְבָּר וְלֹא נִפְקַד מִכָּל אֲשֶׁר לוֹ מְאוּמָה, וְיִשָּׁב לִי רֵעָה תַּחַת טוֹבָה(שמואל א, פרק כה, פסוק כא).

"וַיֹּאמְרוּ, אֵלֶי-מִשָּׁה, עֲבָדֶיךָ נִשְׂאוּ אֶת-רֹאשׁ אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה, אֲשֶׁר בְּיָדֵנוּ; וְלֹא-נִפְקַד מִמֶּנּוּ, אִישׁ" (במדבר לא, מט). (תנ"ך)

מונח קיל

1- קיל הים:

הכוחות המזינים של המדינה הפועלים בימים- מלחמה. קיל הים וייעודו הרשמי בישראל הוא "הכנף הימית", וקטגוריה זו נחשבת לזרוע הימית של צבא ההגנה לישראל, והיא אחראית על מרבית המשימות והפעילות של צבא ישראל בתחום הימי. בראש החיל עומד סגן אלוף. (אבן שושן, 1979, 516)

לפי הערכות של המכון למחקרי ביטחון לאומי, משרתים בחיל הים 9,500 חיילים בסדיר ועוד 10,000 חיילי מילואים. כולל 300 לוחמים מיחידות הקומנדו הימי.

חיל הים פועל לפיתוח בנייתו והפעלתו של הכוח הימי הישראלי, ולהבטחת עליונותו בים וכן לפעול למען חופש הפעולה וחופש הניווט במרחב הימי הישראלי, החיילים של זרוע הים לובשים בגדים לבנים. הם אותם כוחות האמונים על הגנת החופים והחופים של המולדת, נלחמים בתוך הים כדי להגן על דרכי הים, ותקיפת ספינות וחופי אויב. (6.2023. Pike)

חיל הימית מבצעת משימות גדולות של פעילות באמצעות שימוש בספינות וביכולות מתקדמות המצוידות בהן כמו ספינות טילים, צוללות מתקדמות ויכולות סודיות רבות של הקומנדו הימי. לזרוע חיל הים היסטוריה ארוכה בצה"ל והחלט להבדיל אותה משאר הזרועות בשל פעילותה בשדה קרב ייחודי - שדה הקרב הימי.

למשימה של חיל הים הישראלי ניתן המוטו: "חוף בטוח וים פתוח". בשל מצבה הגיאופוליטי. כוח ימי הוא שלוחה של הכוחות המזוינים ועוסקת בפעולות לחימה בים, בנהר, בחוף או באוקיינוס ובתפקידים קשורים. הוא כולל כל דבר שנערך על ידי ספינות שטח, ספינות אמפיביות, צוללות ותעופה ימית, כמו גם תמיכה נלווית, תקשורת, אימונים ואזורים אחרים. תפקידו ההתקפי האסטרטגי של חיל הים הוא להקרין כוח באזורים שמעבר לחופי אומה (לדוגמה, להגן על נתיבי ים, להרתיע או לנטרל פיראטיות, כוחות מעבורת או לתקוף ציים, נמלים או מתקנים חופים אחרים) (The Military Balance 2017, 384)

ישראל דואגת רבות לחופש הניווט אליה וממנה. תפקידו העיקריים של חיל הים מוגדרים כהגנה על חופי הארץ והבטחת חופש אל ומחופי ישראל.

בין המשימות החשובות ביותר של זרוע הים הן:

שמירה על ביטחון המדינה ואזרחיה, מפני טרור והברחות. נתיבי השילוח נותרו פתוחים לצי המסחרי.

מיזוג בקרב הקרקעביצוע פעולות לחימה מהים.

הגנה על המים הטריטוריאליים והכלכליים של מדינת ישראל. (שם, 388)

התחום הסמנטי: צבא קרבי המבצע את פעולותיו הצבאיות ממים טריטוריאליים.

אין התפתחות סמנטית למונח זה, והוא לא בא מורכב שלם, אלא הוא בא מורכב שלם כמונח צבאי שמשמעותו (חיל הים)

באת מילה הים בתורה:

"וַיָּבֵאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבֵּשָׁה וְהַיָּם לָקָם חֲמָה מִיַּמִּינָם וּמִשְׂמָאלָם." (תורה ספר שמות פרק יד פסוק כב)

"וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם וַיָּבֵאוּ אֶחָרֵיהֶם כָּל סוּס פָּרְעֹה רָכְבוּ וּפָרָשָׁיו אֶל תּוֹךְ הַיָּם." (תורה ספר שמות פרק יד פסוק כג) (תנ"ך)

2- **חיל המודיעין (תמ"ן):**

אינפורמציה, דברי הסבר והודעה: שר החוץ מסר בישיבת הממשלה מידע על המצב הבינלאומי – מודיעין מן (ידע, הודיע) אנפורמיציה מידע, ידיעות: בכל משרד ציבורי יש לשכת- מודיעין לנוחות כלה המבקרים ולהדרכתו ז"ר.

(בתלמודים) סימן לזכרון: עשה מודיעין לתורה – (עירובין ג ד:) (בדפוסים שלנו שם: מודעים) (אבן שושן, 1346)

חיל המודיעין, בקיצור (המזן) בצה"ל, הוא מפקדת אגף המודיעין (אמ"ן). זהו גוף המזוהה עם מטה צבא ישראל, והוא סוכנות הביון הגדולה והיקרה ביותר בתקציב המדינה. החיל מבצע את משימות

העניינים הארגוניים ובניית כוח המודיעין באמצעות - הגדרת המקומות המיועדים לשירותי הביטחון לביצוע תפקידם באגף. הביטחוני בסמכות מינהל המודיעין הצבאי (אמן) ואחראי על איסוף, הפצה והפצת מודיעין עבור המטה הכללי והענף המדיני. (*d-nb.info* . *d-nb.info*, 9,2019) מסתמכת על טכנולוגיות מתקדמות וכן על משאבי אנוש כדי להשיג את המידע המודיעיני שלה, אותו היא משתמשת בגיבוש ההערכות האסטרטגיות שלה.

הרמטכ"ל אמן הוא קצין המודיעין הבכיר בצבא, ומשתתף בקבלת החלטות מודיעיניות ובקביעת מדיניות בדרג זהה לראשי השב"כ והמוסד, הוא גם מכוון את התמקדות בחזיתות צבאיות מקומיות (כולל השטחים הפלסטיניים) ובמודיעין זר.

החיל נוצר בעקבות המלצת ועדת אגרנט עקב ליקויים בעבודת המודיעין במלחמת יום הכיפורים. על פי החוק הישראלי, מנגנון אמ"ן אחראי בראש ובראשונה לספק לממשלה הערכות אסטרטגיות שעל בסיסן מתגבשת המדיניות הכללית של המדינה, בעיקר בכל הנוגע לסכסוך עם המפלגות הערביות. ב-12 בנובמבר 1976 מונה ראש המודיעין הראשון שלה.

החיל כולל את יחידת 8200, היחידה המרכזית לאיסוף מידע בצה"ל, האחראית על איסוף וניתוח מידע קשה להבנה, לרבות יחידת חצב, האחראית על איסוף המודיעין

החיל ממלא תפקיד מרכזי גם במודיעין נגד ואבטחת מידע, ומספק הערכות כלליות, שנועדו לספק בזמן אמת אזהרות מודיעיניות מדיניות וצבאיות על מלחמה ופעילות נגד ישראל, אנשים העובדים בכוח המודיעין נקראים (חיילים חבויים) מכיוון שהם מבצעים את משימות האבטחה שלהם בצורה סודית מאוד. (שם, 11)

אין התפתחות סמנטית למונח זה בתורה .

3- חיל אויר :

אוויריה, הכוחות המזינים של המדינה - טייסים והעוזרים על-ידם. (מילון אבן שושן) המושג הכללי של המונח הזה הוא חיל האוויר. עבור מדינה מסוימת, כיום נחשב חיל האוויר לאחת המעמדות הצבאיים היעילים המבצעים את משימות הלחימה שלו באוויר, תפקידו העיקרי הוא השגת עליונות אווירית, השמדת מטרותיו ע"י ביצוע משימות הפצצה אסטרטגיות וטקטיות והקצאת כוחות יבשה וים. בקרבות משותפים.

חיל האוויר מורכב מכמה סוגי מטוסים כמו מטוסי קרב, מפציצים, ספינות קרב, מטוסי תובלה, מסוקים, מטוסי ריגול, מטוסי לוחמה אלקטרונית, כלי טיס בלתי מאוישים ועוד.

חיל האוויר הישראלי, או מה שמכונה בישראל חיל האוויר והחלל, נחשב לאחת המחלקות המתקדמות והמתקדמות בעולם. זהו הכוח הפוגע התומך בצבא ההגנה הישראלי, הוא נחשב למרכיב יעיל של צבא ההגנה לישראל, חיל האוויר הישראלי כולל מטוסי קרב, כל אחד לפי תפקידו, חלקם מטוסי יירוט המבצעים משימות הגנה אווירית (קרב אוויר), וישנם לוחמים מסוג אחר המבצעים משימות תקיפה קרקעיות (מטוסי הפצצה). טייסות של חיל האוויר הישראלי מאורגנות בקטגוריה של טייסות קרב, ישנן מטוסי קרב המנוהלים על ידי טייס יחיד ומטוסים תאומים דו-מושביים נוספים המופעלים על ידי טייס ונווט. (אילון טוהר ונדב שחם, 2016, 13).

ישראל גם החזיקה בקבוצת מסוקים בחיל האוויר הישראלי בשנות החמישים של המאה הקודמת. הוא כלל מסוקים קלים בודדים כגון: הילר 360 מתוצרת "סיקורסקי" ואלואט II.

זה היה סוף שנות החמישים שמסוקי התובלה של סיקורסקי S-55 התגלו כלא אמינים ומאוחר יותר סיקורסקי S-58 שכבשו פרק מפואר במלחמת ששת הימים, לצבא הישראלי היו מסוקים כבדים והוקמה טייסת של מטוסי סופר ורלון ("צרעה"), מסוק תובלה כבד מתוצרת צרפת עם יכולות אמפיביות. מסוקים אלו התפרסמו, בנוסף למשימותיהם האחרות, כמטוסי חילוץ לניצולי פעולות צבאיות במים טריטוריאליים. מסוקי הבל 206 ומסוקי תובלה קלה היו בחיל האוויר ושימשו ברוב משימות הטיסה של בכירים בהגנה לישראל. כוחות. גם. (שיף, 2015, 50)

תחום סמנטי הוא: (חיל האוויר הצבאי)

4- **חיל יבשה:** הכוחות המזוינים הצבאית של המדינה המעברים ברגל ובכלי – רכב למיניהם. (מילון אבן שושן, 1979, 767)

המילה יבשה במונח צבאי זה באה כהשאלה מהטבע, שפירושה הארץ הנטושה ללא מים, והיא הופעלה צבאית עם המילה חיל, אבל המשמעות האמיתית של המונח הזה היא "כוחות יבשה" או כוחות רגלים. משמעות חיל היבשה: הוא כוחות היבשה הנמצאים בכל מדינה, וקטגוריה זו נחשבת לחלק חשוב מהכוחות המזוינים בנוסף לחיל האוויר, חיל הים, ואמצעי לחימה אחרים בישראל, ומשימתה היא להגן המדינה נגד כל התקפה חיצונית, משמעות חיל היבשה: מדובר בכוח צבאי יבשתי הקיים בכל מדינה, וקטגוריה זו נחשבת לחלק חשוב בכוחות המזוינים בנוסף לחיל האוויר, חיל הים ושאר אמצעי הלחימה בישראל ומשימתו. זה להגן על המולדת מפני כל התקפה חיצונית בכל עת משמעות של המונח הצבאי הזה היא "מעמד חיל הרגלים", המתאפיין בפעילות גופנית מאומצת, ותפקידו העיקרי להתעמת ולהשמיד את האויב בעת הצורך.

חיל היבשה בישראל הוא זרוע המורכבת ממספר יחידות קרביות, והוא נקרא "כוחות היבשה" הקרביים של צבא ההגנה של ישראל, משימתו העיקרית היא לבנות ולפתח את הכוח היבשתי של צבא ישראל באמצעות לחימה קצרת טווח, תוך שימוש בנשק וציוד קל, המילה כוח היא זרה וניתן להשתמש בה צבאית בטרמינולוגיה צבאית.

(Infantry: The Weight Won't Go Awa, 2017, 93)

חיילי חי"ר מוגדרים לפי הזרועות העיקריות שלהם - נשק אישי ושריון גוף לשימוש האישי. טכנולוגיה מודרנית יכולה לייצר כלי נשק שונים מאוד עבור כל צבא ותקופה, אך ניתן להבחין בכלי חיל רגלים נפוצים לכמה קטגוריות בסיסיות.

בשנת 1983 נבנה לראשונה מפקדת כוחות השדה. ובשנת 1999, על פי דרישות תכנית "צה"ל 2000", נבנה מטה זרוע היבשה על בסיס כוחות השדה, ובהמשך שונה לפיקוד זרוע היבשה. (י), ובשנת 2007 לזרוע היבשה (זי).

הוא כולל את המפקדה הראשית של כוחות היבשה במחנה בר לב ליד קריית מלאכי, מפקד הסניף, הרמטכ"ל, ראשי החטיבות וקציני החיל הראשיים,

קטגוריה זו תרצה קצין בדרגת אלוף משנה שהוא מהמטה הכללי של צבא ישראל. זרוע היבשה מורכבת מיחידת גיבוש תמרון, שעליה מופקד קצין בדרגת אלוף וחמישה חיל קרבי, ולכל חיל יש מינוי ותפקיד ספציפי בשדה הקרב: (שם, 102).

- 5- חיל הנדסה: יחידות צבאיות העוסקות בבניית בצורים, גשרים, מתקני תקשורת ושאר מבנים לצורך מלכמה, וכן בפעולות חבלה במתקני האויב. (אבן שושן, 1979, 536)
- חיל ההנדסה הקרבית - נשק המתמחה בהנדסה צבאית וחבלה, בנוסף לתפקידיו ככוח חי"ר, הוא פועל רגלית וממוכן בצורה טקטית ומסייע לכוחות לוחמים ממגע עם האויב, פינוי שטחים וכיבוש מטרות, עיבוד בתים נצורים, פתיחת צירים, סילוק פצצות והפעלת ציוד מכני הנדסי בשדה הקרב הצלחה, תיווך, האזנות, חבלה התקפית והרס תשתיות האויב. (כהן, 2009, 83).
- ההנדסה הקרבית של צה"ל: חיל המוטו הקרבי של חיל ההנדסה הוא "תמיד ראשון" והמוטו הלא רשמי הוא "הקשה נעשה היום; הבלתי אפשרי נעשה מחר".
- זוהי אחת מזרועות היבשה של הצבא הישראלי. חיל ההנדסה הקרבית מהווה כוח תומך בצבא הישראלי, נשק זה הוא אחד מכלי הנשק המבטיחים את יכולת התמרון של הצבא בשורה של ניסיונות נגד האויב (שם, 91)
- משימותיה הן חופש תנועה, פריצת כבישים, הגנה וביצורים, תמרון כוחות אויב, בנייה והשמדה תחת אש, חבלה, חומרי נפץ, סילוק פצצות, לחימה בנשק להשמדה המונית (NBC) ומשימות הנדסיות מיוחדות, בנוסף לחבלני חיל ההנדסה הקרבית, לכל חטיבת חי"ר יש יחידת הנדסה מאומנת בכישורי הנדסה וסילוק מטעני חבלה (EOD) (הנקראים פלח"ן). חבלני חיל ההנדסה הקרבית ומפעילי ציוד כבד מוצמדים לרוב ליחידות אחרות (כגון כגודדי שריון או חי"ר) על מנת לעזור להם לפרוץ מכשולים ולטפל באיומי נפץ. (קרמפף, 11, 2011).

המסקנות:

כתוצאה מכך ניתן לסכם את מסקנות המחקר כדלקמן:

- 1- שני המונחים (חייל-חיל) הם אבן היסוד של ההגזרות שהתרחשו בטרמינולוגיה הצבאית המודרנית.
- 2- משמעותם של שני המונחים (חייל-חיל) שונה ממשמעותם בעברית המקראית, בשל התפתחות המעמדות הצבאיים והמשימות והתפקידים המוטלים על כל מונח.
- 3- חלק מהמונחים שנכנסים את שני המונחים (חייל-חיל) בהרכבם הושפעו משפות זרות באמצעות תרגום שאילה או באמצעות המטפורה.
- 4- מכיוון ששני המונחים (חייל-חיל) מרכיבים כל המקרים בצורת צירוף, כך שהתרגום שלהם בהחלט יהיה שונה לפי המילה השנייה שנוספה לשני המונחים, שקובעת את משמעות הציר.

המקורות הערביים

- 1- ابو حسين، احمد: مدخل الى علم المصطلح، المصطلح ونقد النقد العربي الحديث: مجلة الفكر العربي المعاصر: العدد 60-61 : 1989.
- 2- امينة خيري، تحية لكل بطل مجهول في حياتنا، مصر، صحيفة البيان، 2021.
- 3- القاسمي، علي، علم المصطلح اسسه النظرية وتطبيقاته العملية: مكتبة لبنان ناشرون: ط 1: 2008.

- 4- حجازي، محمود فهمي: الاسس اللغوية لعلم المصطلح: دار غريب للطباعة والنشر: بيروت: 1993.
(منقول عن اطروحة دكتوراه (7, زينة آياد: 2015).
5- معجم المعاني الجامع: باب الخاء: معجم الكتروني "كلمة خيال"

המקורות העבריים:

- 1- תנ"ך 1974.
2- (הצבא הציוני מזעיק עשרת אלפים חיילי מילואים) " (. *klexikon.zum.de* . מורשף מן
الأصل في 2019)
3- אברהם אבן שישן: המילון החדש: הוצאת קרית-ספר: בע"מ: בשבעה כרכים: 1979.
4- אילון טוהר ונדב שחם, מערך ותיק, שם חדש, והרבה תכניות לעתיד, באתר חיל האוויר
הישראלי, 2016 .
5- גילי כהן, תפקיד חדש בחיל ההנדסה: "פלס-סייר", במחנה, 29 ביולי 2009.
6- הצבא הציוני מזעיק עשרת אלפים חיילי מילואים (. *klexikon.zum.de* . מורשף מן
الأصل في 2019)
7- זאב שיף, צה"ל בחילו, חיל האוויר, 2015 .
8- זינה איאד אלורדי, הטרימולוגיה הצבאית, תיזת דוקטורט (לא מפורסמת), אוניברסיטת בגדאד-
פקולטת השפות, 2015.
9- סמדר קרמפף, "המעמד של חיל ההנדסה עלה - ועל תוכנית ההתעצמות של החיל ביבשה ,
2011 .

מקורות האינטרנט:

- 1- "soldier". Merriam-Webster's Collegiate Dictionary (11th ed).
2- *d-nb.info* . "d-nb.info 9 2019. *d-nb.info* "d-nb.info" מعلومات عن جندي (رتبة عسكرية) على موقع
3- (. *britannica.com* "britannica.com-2019" מعلومات عن جندي (رتبة عسكرية) على موقع
(.23-03)
4- (Helen Gelinias-Serpregnant and Edna Hausmann: 1993:22-23).
5- (Mish, Frederick C., ed. (2004). "soldier". Merriam-Webster's Collegiate Dictionary (11th ed.).
Springfield, MA: Merriam-Webster. ISBN 0-87779-809) .
6- <https://www.milononline.net/do>
7- <https://www.the-sun.com/news/what-mercenary-soldier-russiaukraine>
8- <https://www.wikiwand.com>
9- *klexikon.zum.de* . 2019 . *klexikon.zum.de* . معلومات عن (رتبة عسكرية) جندي (. مورشف من الاصل في 2019 .

- 10- Navy Equipment – Israel, John Pike. 2023 مؤرشف من الاصل في
- 11- Springfield, MA: Merriam-Webster. ISBN 0-87779-809 .
- 12- The Military Balance, 2017 . المعهد الدولي للدراسات الاستراتيجية ، 14 فبراير

Financial support and sponsorship: Nil

Conflict of Interest: None

REFERENCES

The Arabic sources

1. Abu Hussain, Ahmad: An introduction to the science of the term, the term and criticism of modern Arab criticism: Magazine of Contemporary Arab Thought: Issue 60-61: 1989.
2. Amina Khairy, A tribute to every unknown hero in our lives, Egypt, Al-Bayan newspaper, 2021.
3. Al-Qasimi, Ali, The Theory of Terminology and Its Practical Applications: Library of Lebanon Publishers: i 1: 2008.
4. Hijazi, Mahmoud Fahmi: The linguistic foundations of the term: Dar Gharib for printing and publishing: Beirut: 1993.) Copied from a doctoral thesis (D, Zina Ayad: 2015).
5. The dictionary of meanings al-jame: Chapter Al-Kha: electronic dictionary "Klama Khayal"

The Hebrew sources:

1. Bible 1974.
2. (The Zionist Army calls up ten thousand reserve soldiers) "(. klexikon.zum.de. Archived from the original in 2019)
3. Avraham Ibn Shishan: The New Dictionary: Kiryat-Safar Publishing: Ltd.: in seven volumes: 1979.
4. Ilon Tohar and Nadav Shaham, Old formation, new name, and many plans for the future, Israeli Air Force website, 2016.
5. Gili Cohen, new position in the engineering corps: "Place-Sier", in the camp, July 29, 2009.
6. The Zionist army calls up ten thousand reserve soldiers (. klexikon.zum.de archived from the original in 2019)
7. Zeev Schiff, IDF in Hilo, Air Force, 2015.
8. Zina Iyad Elordi, The Military Termology, PhD Thesis (unpublished), Baghdad University - Faculty of Languages, 2015.
9. Smeder Krampf, "The status of the Corps of Engineers rose - and the plan to strengthen the corps on land, 2011.

Internet sources:

1. "soldier". Merriam-Webster's Collegiate Dictionary (11th ed).

2. "Information about a soldier (military rank) on d-nb.info". d-nb.info.2019 9
3. "Information about a soldier (military rank) on britannica.com" britannica.com (. Archived from the original on 2019-03-23.)
4. (Helen Gelinus-Serpregnant and Edna Hausmann: 1993:22-23).
5. (Mish, Frederick C., ed. (2004). "soldier". Merriam-Webster's Collegiate Dictionary (11th ed.). Springfield, MA: Merriam-Webster. ISBN 0-87779-809) .
6. <https://www.milononline.net/do>
7. <https://www.the-sun.com/news/what-mercenary-soldier-russiaukraine>
8. <https://www.wikiwand.com>
9. klexikon.zum.de Information about (military rank) soldier (. Archived from the original in 2019.
10. Navy Equipment – Israel, John Pike. Archived from the original on 2023
11. Springfield, MA: Merriam-Webster. ISBN 0-87779-809.
12. The Military Balance, 2017, International Institute for Strategic Studies, February 14.